

Mýtus jménem "Waldorfská škola"

12. ledna 2007, Eva Mlčáková

Když se řekne Waldorfská škola, spousta lidí si pod tímto pojmem představí nějakou náboženskou sektu, kde se studentům po stránkách lijí do mozku úryvky z Bible, nebo naopak jiným je tento pojem úplně cizí. Já sama tuto školu v Ostravě navštěvuji již třetím rokem a musím se přiznat, že mě občas tyto mystifikace až udivují.

Jsem odchovanec normální základní školy, proto pro mne přestup na tak zvláštní a neobvyklý styl výuky byl poněkud velká změna. Jen samostatné schéma učení se od obvyklých středních škol úplně liší...

Hlavním rozpoznávacím znakem je právě ono zmiňované vyučování. Pro ucelenost učiva a lepší pochopení a vtělení se do jeho problematiky, se na Waldorfských školách neučí po 45 minutách, jak je obvyklé, ale výuka probíhá v tzv. *epochách*, které jsou během dopoledne dvě (na ZŠ Waldorfských pouze jedna).

První epocha, trvá 120 minut. Začíná v 8:00, ale bývaly doby, kdy byl začátek epochy posunut na 7:50. V tomto období se většinou vyučují složitější předměty, jenž vyžadují více času na vysvětlování, nebo zápisy. Nejčastějšími bývají fyzika, literatura, chemie, ale i cizí jazyky, kterým se v epochách rovněž nevyhneme.

Druhá epocha pak trvá 90 minut. Ta obsahuje méně složitý předmět.

V epochách jsou studentům přinášeny informace uceleně, netrhaně tak, že se za den nevystřídá sedm předmětů, ale například jen čtyři.

Dalším výrazným znakem se stává důraz na komunikaci "učitel - žák". Učitelé pracují se studenty jako s individualitami. Snaží se je pobízet, aby vyjádřili svůj vlastní názor. Z toho bohužel plyne další mýtus a to ten, že na Waldorfských školách vládne anarchie. Z vlastní zkušenosti vím, že tomu tak občas bývá, ale to už se pak jedná o to, jak si samotný učitel dokáže neukázněné studenty umírnit. Tento problém by však mohl být problémem jakékoli školy s energetičtějšími žáky.

Nejčastějším omylem se však stává všeobecně známý fakt, že Waldorfská škola se specializuje na náboženství a křesťanskou výuku. Opět je to jen a jen mýtus. Pravda, probíráme náboženství (různá) spíše podrobněji, než letmo, ale nikdo nás nenutí uctívat Boha a každý den se k němu modlit. Spíš naopak. Čím více se to o nás říká, tím více studentů se snaží se tohoto označení oprostít a veřejně prohlašuje, že na Boha nevěří.

Waldorfskou pedagogiku založil Rudolf Steiner, rakouský filosof a přírodovědec, jenž rovněž vytvořil obor *antroposofie*, která - jak ona sama říká - chce být naukou o člověku. Nejen po jeho duchovní stránce, ale i po té fyzické. A přesně na tomto principu Waldorfské školy fungují. Rozvoj osobnosti a ducha studentů je nejdůležitějším aspektem výuky. Naučit se, pochopit a poznání dál sám rozvíjet.

Nakonec několik dalších mylných tvrzení o Waldorfských školách:

1. Waldorfstí žáci jí před začátkem epochy červy (Nesmysl! Nevím, jak červ chutná a doufám, že to nikdy nezjistím)
2. Waldorfstí žáci líbají své učitele na přivítanou (No, to by nás hnali!)
3. Studenti SOŠ Waldorfských se potýkají s odporem a ostatní žáci normálních škol, si na ně ukazují prstem (mýtus...v novinovém článku, kde toto tvrzení vyšlo se jednalo pouze o novinářskou kachnu)
4. Waldorfstí žáci se před začátkem vyučování modlí (neříkejme tomu modlí, ale plnohodnotná průpověď nikdy nikomu neublížila - zvláště, když se zamyslíme nad jejím obsahem)

Nutno dodat že střední škola podle pravidel opravdových Waldorfských škol, kterých je na světě neuvěřitelná spousta, u nás neexistuje. Ideálu se snažíme pouze hodně přiblížit, ale k úplnému začlenění mezi ty nejlepší nám chybí především pochopení od státu, jenž nás nutí se čím dál více oddalovat od těch pravých Waldorfských vzorů. Pro příklad by mohl sloužit příkaz o vystavování jednoslovných známek na vysvědčení. Jistě - vysoké škole ze slovního hodnocení nejspíše moc nevyčtou, ale jak často můžete studenty rozdělit na dvojkaře a trojkaře, když na dvojku toho ví málo a na trojku moc...